

IZCILĀKĀS SIEVIEŠU PERSONĪBAS KOREJĀ

Sanita Bite

SIEVIEŠU DZĪVE DŽOSON PERIODĀ

Džoson periods Korejas pussalā pastāvēja aptuveni 5. gadsimtus, 1392 – 1897, tas bija visilgākais periods, kura laikā Korejas pussalā valsts ideoloģija bija konfūcisms.

Džoson mudināja ķīniešu konfūcisma ideālu un doktrīnu iesakņošanu Korejas sabiedrībā. Neokonfūcisms tika iecelts par šī perioda valsts ideoloģiju, kas valstī nostiprinājās un palika striktāka.

Tika uzsvērtā hierarhiskā kārtība, cieņa pret citiem un bija izteikta dzimumu nošķiršana.

Sieviešu dzīvi Džoson periodā strikti regulēja neokonfūcisms, kas Korejas pussalā ienāca no Ķīnas vēl pirms Džoson perioda laikiem.

Džoson perioda laikā sievietes iekrita vienā no šīm klasifikācijām:

- sievietes no karaliskās ģimenes, piemēram, karaliene un karaļa konkubīnes,
- aristokrātu sievas,
- zemnieku sievas,
- parastās iedzīvotājas, kuras lielākā daļa nodarbojās ar lauksaimniecību,
- sievietes īpašās profesijās, piemēram, pils sievietes, izklaidētājas, šamanes un ārstes,
- sievietes no zemākās klases, kas parasti bija aristokrātu verdzenes.

Sievietes saskaņā ar neokonfūcisko ideoloģiju bija spiestas palikt šķīstas pirms laulībām un tām liedza vēlreiz apprecēties, kad viņu vīri bija gājuši bojā. Tāpēc bieži vien šādos gadījumos sievietes izdarīja pašnāvību. Atkārotais laulības sievietēm tika uzskatīts par grēku. Kara laikos, kad vīrieši masveidā gāja bojā, šī iemesla dēļ, sieviešu pašnāvību līmenis pieauga.

Sievietēm, pēc laulībām, bija jāievācas vīra ģimenes mājās. Sākotnēji vīri ievācās pie sievas ģimenes tāpēc. Tāpēc, ka sievietes mājās viņai bija ģimene, kas varēja viņu pasargāt, tas apdraudēja vīra autoritāti un šī sistēma tika izmanīta. Vēlāk sievietēm bija jāievācas vīra mājās.

Sievas tika iedalītas divās kategorijās: likumīgās sievas un konkubīnes.

Džoson perioda sievietes lielākā loma bija dzemdēt dēlu, ja pirmā sieva nespēja dot dēlu, bieži vien bagātiem vīriešiem bija konkubīnes, jo sievas, kas dzemdēja tikai meitas, tika uzskatītas par nederīgām.

Precības Džoson periodā notika divu iemeslu dēļ, lai turpinātu tēva līniju un veiktu senču pieminēšanas rituālus.

Sieviešu tiesības un aktivitātes tika stingri ierobežotas.

Sieviešu dzīvesveidu lielā mērā diktēja sociālā klase, pie kuras viņas piederēja.

Sievietēm bija jāseko noteiktiem konfūcisma ideāliem, jābūt elegantām, taisnīgām, pakļāvīgām, pašapzinīgām, jāvelta sevi un jābūt uzticīgām ģimenes vīriešiem, balstoties uz tradicionālās Konfūcisma patriarhālās ģimenes sistēmu.

Bija trīs «ceļi», kam sievietēm vajadzēja sekot, ja tas netika darīts, viņas varēja tik izmestas no mājas vai kļūt par šķirtenēm.

1. Sievietēm jākalpo trīs vīriešiem, tēvam vīram un dēlam.
2. Sievietēm nedrīkst piemist neviens no septiņiem ļaunumiem. (necieņa pret vīra vecākiem, neauglība, laulības pārkāpšana, skaudība, slimības, runātīgums un vēlme zagst.)
3. Uzvedības kodekss: Sievietēm jāpaliek savā noteiktajā statusā. Nedrīkst iet ārā no mājas, lai piedalītos sociālajās aktivitātēs. Jāgatavo ēst un jādarina drebēs vīriešiem. Nedrīkst iesaistīties politikas jautājumos. Jāpieņem laulības, par kurām vecāki ir vienojušies.

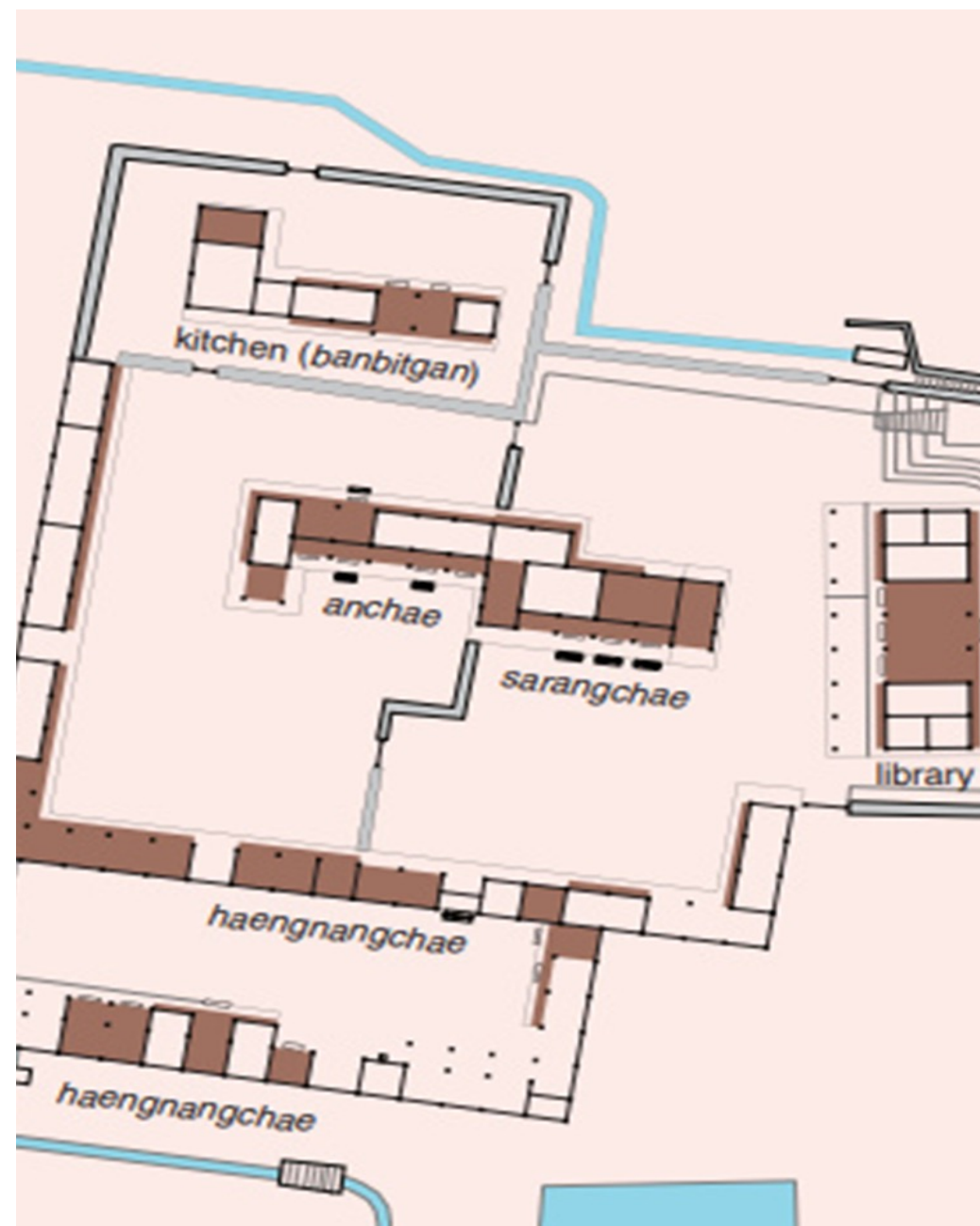
Striktākajos Džoson perioda laikos, sievietes nedrīkstēja sabiedriskās vietās atrasties ar atklātu seju. Visām sievietēm bija jāslēpj sejas ar noteiktiem apģērbiem, kas atšķīrās atkarībā no sievietes sociālā statusa.

Sievietēm nedrīkstēja saņemt mantojumu. Bieži vien sievietes ģimenē tika uzskatītas par slogu.

Sievietēm un vīriešiem vienmēr bija jābūt nošķirti. Abi dzimumi nedrīkstēja iet pa vienu ceļu, atrasties kopā publiskās vietās. Arī mājās bija noteiktas vīriešu un sieviešu apdzīvojamās daļas, kas tika nošķirtas ar sētu. (att. *Anchae* – sieviešu mājas daļa. *Sarangchae* – vīriešu mājas daļa.)

Lielākā daļa vīriešu bija izglītoti, bet pārsvarā visas sievietes bija analfabētes, vienīgās zināšanas, kuras sievietei drīkstēja būt, bija, kā kļūt par pieticīgu un saprātīgu sievu, gudru māti, labu mājsaimnieci, kas ir paklausīga, disciplinēta un gracioza.

Par sekošanu noteikumiem, sievietes tika apbalvotas, piemēram, zemākās klases sievietēm bija iespēja kļūt par parastajām iedzīvotājām. Šādas atlīdzības uzlika lielāku spiedienu.

IETEKMĪGĀKĀS DŽOSON PERIODA SIEVIETES

Sievietes, kas neskatoties uz noteiktajām normām un noteikumiem, aizliegumiem, ir spējušas attīstīt savus talantus un iegūt atzinību par saviem sasniegumiem vai dzīves veidu, spēju iestāties par saviem uzskatiem.

Hoang Džini (황진이)

1506 - 1560

Zināma arī pēc sava *giseng* (sievietes no zemām klasēm, kas kļuva par vīriešu izklaidētājām) vārda Mjongvol (명월), kas nozīmē «spožais mēness».

Bija zināmākā *giseng* Džoson dinastijā.

Viņa bija ievērojama ar savu izcilo skaistumu, asprātību, neparasto intelektu un pārlicinošo un patstāvīgo raksturu.

Neskatoties uz savu zemo sociālo statusu ir zināma kā skaistākā Džoson dinastijas sieviete un izcila dzejniece.

Džini Hoang piedzima aristokrātu ģimenē, bet viņas māte bija no zemākas klases. Pēc Džoson likuma viņai bija jāklūst par kāda augstmaņa konkubīni.

15 gadu vecumā, Džini Hoang izlēma kļūt par giseng, lai izbēgtu no striktajiem noteikumiem, kuriem sievietēm Džoson periodā bija jāseko. (Sievietēm Džoson periodā bija jāaprecas 14-20 gadu vecumā, pēc šī cvecuma, viņas tika uzskatītas par nederīgām.)

Neskatoties uz savām zināšanām un dažādajiem talantiem, parasti giseng sievietes netika cienītas. Viņas bija izklaide augstmaņiem. Džini Hoang bija izņēmums.

Tāpēc ka giseng tika uzskatītas par zemākās klases sievietēm. Džini varēja brīvi izpausties, lai gan viņa bija no zemākās klases vīrieši pret viņu izturējās ar lielu cieņu. Dažādos pasākumos viņa sēdēja kopā ar aristokrātiem un zinātniekiem.

Kļūšana par giseng deva viņai brīvību ne tikai mācīties dejas un mūziku, bet arī mākslu, literatūru, dzeju, lietas, kas netika mācītas sievietēm tajos laikos.

Vīriešiem, kuri vēlējās būt viņas mīļotie bija jāatmin viņas mīkla. Tikai atminot šo mīklu, viņa ļāva vīriešiem gulties vienā gultā ar viņu. Pagāja vairāki gadi līdz kādam vīrietim izdevās atrisināt šo mīklu. Mīklas atminējums bija nosaukumā, kurā apvienojot ķīnāzīmes beigās sanāk atbilde - piekrist (許).

2007. gada filmas plakāts.

2008. gada seriāla plakāts

Dzejolis, kas sarakstīts, spēlējoties ar Hoang Jini segvārdu Mjongvol (명월) , un izmantojot Bok Kjese vārdu. Bok Kjese bija pazīstams sava tikuma dēļ. Viņš paziņoja, ka neviena sieviete nespēj viņu pavedināt, bet Jini to izdarīja. «Zaļie ūdeņi» ir vārdu spēle ar Bok Kjese (벽계수 碧溪水) vārdu.

- 청산리 벽계수(靑山裏 碧溪水)야 수이 감을 자랑 마라.

일도창해(一到滄海)하면 다시 오기 어려워라.

명월(明月)이 만공산(滿空山)할 제 쉬어간들 어떠리.

- Zaļie ūdeņi, nelielieties par savu straujo plūsmu no zilajiem kalniem.

Ir grūti atgriezties, kad zilā jūra ir sasniegta.

Pilns mēness vilina šos mierīgos kalnus:

Uz brīdi neatpūtīsieties?

- Green water, do not boast of your rapid flow from the blue mountains.

It is hard to return when you've reached the blue sea.

A full moon graces these peaceful hills: Won't you rest a while?

Šin Saimdang (신사임당)

1504 – 1551

Korejas māksliniece, rakstniece, kaligrāfiste un dzejniece.

Bija ievērojamākā Korejas konfūcista māte. Tika uzskatīta par konfūcisma ideāla modeli.

Lai gan Džoson laikā sievietēm nebija iespējas attīstīt savus talantus pēc precībām, tēvs Samdang solīja atrast vīru, kas ļautu viņai pilnībā attīstīt viņas talantus un neizliegto viņai to darīt.

Vbija pieņemts, ka pēc precībām sievai ir jādodas dzīvot pie vīra, bet Saimdang palika dzīvot savās mājās, kur viņai bija viņas tēva atbalsts.

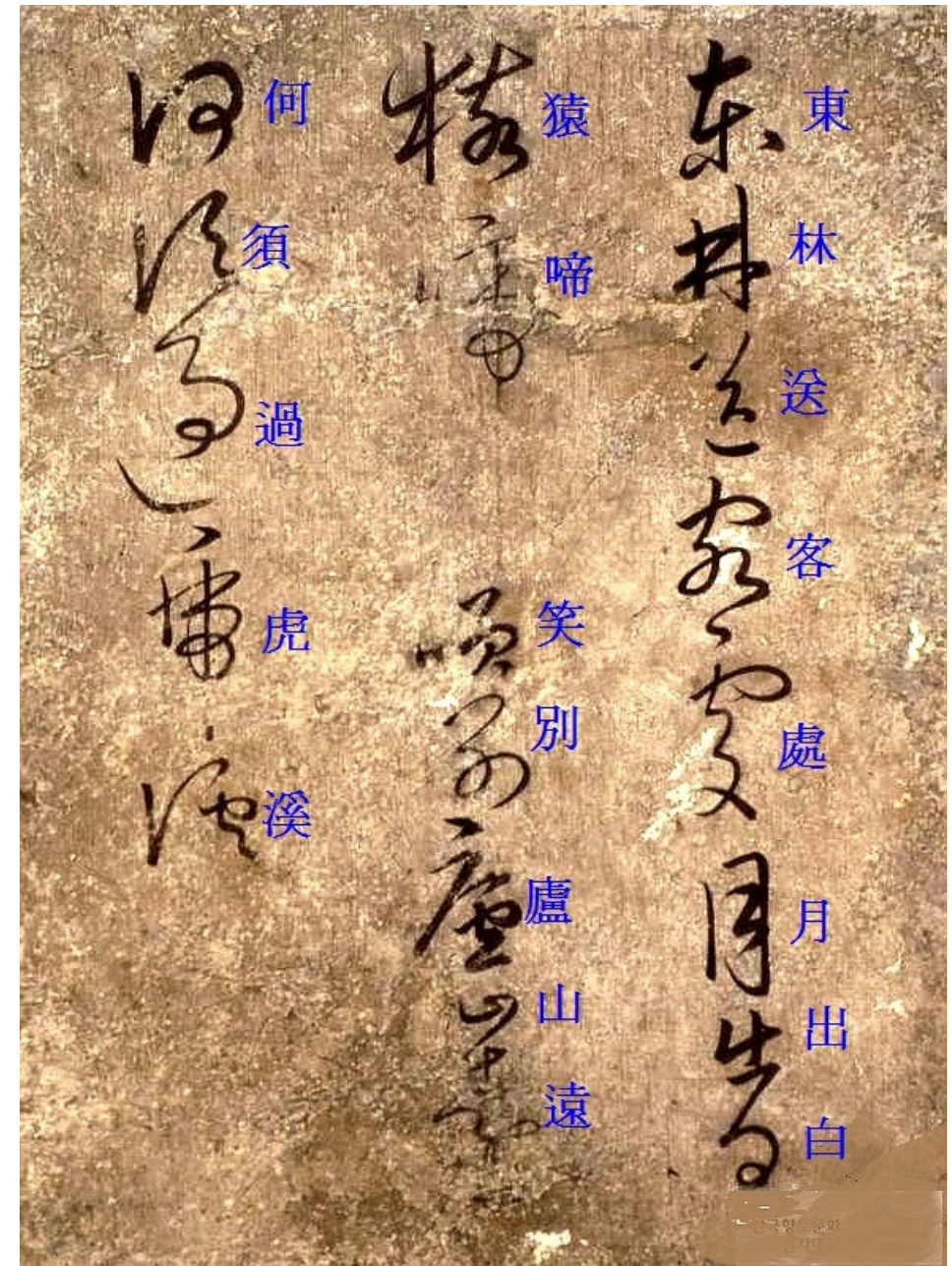
Saimndang Šin bija 7 bērni, bija jā rūpējās par saviem vecākiem, jo bija no ģimenes, kurā nebija dēlu, tāpēc šis uzdevums bija jāpilda viņai. Tāpēc, ka tēvs viņai bija devis labu izglītību, viņai bija jāpilda «labās meitas» pienākumi, lai nestu augļus un atmaksātu tēvam par šo doto iespēju.

Dēļ tā, ka viņa veica mātes, meitas, sievas pienākumi un spēja kļūt par ievērojamu mākslinieci, mūsdienu Korejā ir liela cieņa pret viņu un viņas darbiem.

Saimdang ir zināma smalki izstrādātiem darbiem. Viņas iecienītākās tēmas bija kukaiņi, puķes, taureņi, orhidejas, vīnogas, zivis un ainavas. Šobrīd ir saglabājušies aptuveni 40 viņas darbi. Diemžēl viņas kaligrāfijas darbi ir ļoti maz saglabājušies, bet savā laikā viņas kaligrāfijas spējas tika augsti vērtētas.

Sarakstījusi dzejoli, kurā pauž savas bēdas pametot savas mājas un atstājot savu māti vienu, kā arī dzejoli, kas veltīts viņas mammai.

21. gadsimtā godinot Saimndang tiek pasniegts ikgadēja Saimdang balva sievietēm kas ir sekmīgas profesionāli un ir labas mātes.

Korejas galvas pilsētā Seulā ir uzcelta bronzas statuja godinot viņu.

Viņa ir pirmā sieviete, kas ir attainota uz korejas banknotes, kas tika ieviesta 2009. gadā. Uz šīs banknotes ir attēlota viņa un viņas gleznas. Korejas Banka paziņoja, ka izvēlējās atainot viņu uz banknotes tāpēc, ka viņa bija ievērojama Džoson perioda sieviete, kas ir panākusi ievērojamus sasniegumus izglītības jomā un izpildījusi labas sievas lomu. Kā arī šāds lēmums tika pieņemts, lai popularizētu dzimumu vienlīdzību un uzsvētu ģimenes un izglītības svarīgumu.

Karaliene Min/ Imperatore Mjongsong (명성황후) 1851 - 1859

Bija pēdējā Džoson perioda (1392-1897) Karaļa Godžong un pirmā Korejas Impērijas (1897 - 1910) Imperatora Gvangmu sieva.

Bija valsts amatpersonas meita, tāpēc nāk no aristokrātu ģimenes, bet abi vecāki gāja bojā, kad viņai bija 9. gadi.

No 20 gadu vecuma aktīvi sāka iesaistīties politikā.

Centās modernizēt Koreju un pasargāt to no Japānas ietekmes.

Kad viņai bija bārene, Godžong tēvs izvēlējās viņu par nākotnes sievu savam dēlam un 1866. gadā, kad viņai bija 16. gadi, viņi apprecējās.

Godžong tēvs vēlējās atrast savam dēlam sievu, kas būtu laba sieva, māte un svaine, neiesaistoties un neinteresējoties par valstiskām lietām, bet nāk no augstmaņu kārtas.

Karaliene Min ļoti atšķīrās no iepriekšējām karalienēm. Viņu neinteresēja greznas balles, moderni un dārgs apģērbs, viņa nerīkoja pēcpusdienas tējas dzeršanas, ja vien tas nebija nepieciešams politisku iemeslu dēļ.

Jau jaunībā Min sāka interesēties par politiku, zinātnēm, filozofiju un reliģijām un drīz vien viņa nonāca konfliktā ar vīra tēvu.

Kad Karaliene Min dzemdēja savu pirmo dēlu, tas pēc pāris mēnešiem nomira. Godžong tēvs publiski paziņoja, ka Min nespēj dzemdēt dēlu un uzstāja, ka dēlam ir jāturpina ģimenes līnija.

Karaļa tēvs uzstāja, ka ir jāturpina karaliskās dzimtas līnija un dēlam piemeklēja konkubīni. 1980. gadā konkubīne dzemdēja dēlu, kas tika iecelts par Princi.

Karaliene bija dusmīga un vainoja Karaļa Godžong tēvu, ka tas ir noindējis viņas dēlu. Min izveidoja spēcīgu Min klana frakciju un uzrakstīja formālu apsūdzību pret karaļa tēvu. Kā rezultātā viņam tika atņemta vara, Karaļa konkubīnei un dēlam tika atņemti visi karaliskie tituli un tie tika izsūtīti uz laukiem. Konkubīnes dēls gāja bojā agrā vecumā.

Karaliene Min ieguva absolūtu varu pār galmu, ieliekot savu ģimenes locekļus (Min klana augstmaņus) augstos amatos.

Karalis un Karaliene bija par modernizāciju, kas nepatika Godžong tēva atbalstītājiem. Un tie centās nogāzt viņus no troņa, bet karaliskajam pārim izdevās aizbēgt uz Ķīnu un ar viņu armijas palīdzību, troni izdevās atgūt.

Japāna izmantoja šo nestabilo situāciju un bez Min atbalsta Godžong 1884. gadā parakstīja līgumu ar Japānu, ļaujot tās karaspēkam uzturēties Seulā.

1884. gada decembrī Konservatīvas partijas biedri centās Karalisko pāri gāzt no troņa, arī šoreiz Ķīnas karaspēks nāca palīgā.

Arī šoreiz Japāna izmantoja situāciju un bez Min ziņas Godžong parakstīja vēlvienu līgumu, kas bija kā atvairošanās par Japānas zaudējumiem decembra nemieru laikā.

Japāna ieguva piekļuvi Korejas ostām un Japānas iedzīvotāji ieguva imunitāti pret Korejas likumiem. Turpmākos gadus Japānas ietekme Korejā auga neskatoties uz Karālienes Min centieniem to apturēt.

Karaliene Min centās lūgt palīdzību citām valstīm (Ķīnai un Krievijai), lai tās palīdz cīņā pret Japānas ietekmi, bet neviena nevēlējās palīdzēt. Šajā laikā viņa arī ieviesa militārās reformas, lai pārorganizētu Korejas armiju.

Neskatoties uz nemiera laikiem Karaliene Mina atbalstīja progresīvās reformas ekonomikā, sakaru veidošanā, lauksaimniecībā, militārajā zinātnē, izglītībā, presē, medicīnā.

Viņa atbalstīja skolu, preses, slimnīcu izveidi un laipni sagaidīja Kristiešu misionārus no Amerikas un Eiropas.

1894. gadā cilvēki no laukiem sāka sacelties augsto nodokļu dēļ. Laudis sāka maršēt uz Seulas pusi. Kārtējo reizi Karalis un Karaliene lūdza palīdzību Ķīnai. Japāna nebija apmierināta ar Ķīnas karaspēka klātbūtni un nosūtīja savējo uz Seulu.

Sacelšanās drīz vien tika izbeigta, bet Ķīnas un Japānas karaspēki nepameta Koreju, lai gan Karaliene Min to bija lūgusi.

Japāna sagūstīja Karalisko pāri un uzsāka karu ar Ķīnu par varu Korejā. Japāna uzvarēja un Karaliene Min bija ļoti neapmierināta.

Japāna ieviesa jaunu Konstitūciju un nomainīja parlamenta dalībniekus.

Karaliene min meklēja palīdzību pie Krievijas, Japāna to uzzināja un sāka sadarboties ar Karaļa Godžong tēvu. Lai gan viņš ienīda Japānu viņš bija priecīgs, ka varēs gāzt Karalieni Min.

1895. gadā Japānas vēstnieks izveidoja plānu nogalināt Karalieni Min.

Agrā 8. oktobra rītā 50 slepkavas ieradās pilī, nolaupīja karali. Pirms viņi pamatīgi piekāva un vēlāk uzšķērda Karalieni ar samuraju zobeniem, tie vilka viņas pa grīdu. Vēlāk pagalmā Karaliene tika sadedzināta.

Šis nežēlīgais notikums ir zināms kā Eulmi Incidents.

Kad Karalis Godžong 1897. gadā atguva varu un kļuva par Imperatoru Gvangmu, Karalienei Min pēc savas nāves tika piešķirts Imperatores Mjongsong tituls.

★ THE BURIAL OF AN ORIENTAL EMPRESS. ★

SOUTH. December 3, 1901.—The little Kingdom of Corea blossomed out into an empire by royal edict last October. What claim she has to be called an empire it is hard to say, but as no one made any objection to it the metamorphosis was a quiet one, and now instead of the royal red the imperial yellow forms the canopy of his imperial majesty of—Corea—but Yai Han. The name Corea has been a misnomer for 304 years, for in 1912 the Kingdom of Corea fell and the Kingdom of Chosen arose upon its ruins. The Chinese, however, still continued to call it Kori and the Roman Catholic missionaries introduced the name to Europe in the form of Corea and this again was anglicized into Corea or Korea.

We have been given to understand of late years that Corea's importance lay only in her strategic position with China, Russia and Japan on the west, north and east respectively, but she has other claims to consideration, besides this. However, I must stick to my text and tell you about the imperial funeral. It will be remembered that the Queen of Corea was brutally murdered by a mob of Japanese and Koreans in her apartments in the Kyung-huk palace, Seoul, on October 5, 1901. The ruffians saturated her clothes with coal oil and burned her body. Only the bones of one finger are said to have been recovered, and it was these remains that were interred with the most imposing ceremony and at lavish expense on November 1st. The total cost of the monument and the ceremony was not far from \$1,000,000.

In the first place the government had to ransack the surrounding country for a favorable burial site. The mausoleum must be built on the southern slope of a hill that forms the end of a long range of hills, in the jaws of a dragon whose body is represented by the range of hills. From the spot selected no mountains must be seen just overtopping other peaks, for these are called "spying peaks" and bring misfortune to the founder of the dynasty. The mausoleum itself was of finely cut granite, but not of a shape commonly seen in other lands. Imagine the end of a hill cut away so as to make a steep, rounded mound fifty feet high. The top is leveled and in the center is built a semi-circular balustrade of heavy granite ornamented with reliefs of lotus and other flowers. Within this circle is the grave itself, a simple mound without other ornament. Outside the balustrade on either side are stone figures of men of heroic proportions, closely resembling figures seen along the Nile at the entrance to the ancient Egyptian temples. Immediately in front of the tomb is an immense slab of gray sandstone, nine feet long, five feet wide and two feet thick. This is highly polished and is used as a sacrificial table where the food is placed at the time of the annual sacrifices.

Around the foot of this hill the Government had erected \$10,000 worth of temporary buildings to house the imperial cortege, the high officials and the invited foreign guests. A general invitation was given to all the Europeans

The Korean Empress Who Was Murdered.

troubled, and were supposed to supply the Queen's spirit with means of conveyance in the land beyond the grave. Behind these came queer masked figures called "evil chasers," which, surely, ought to be able to put any devil to flight. These, also, were carried on carts drawn by long ropes, a score of men to each rope. Near the end of the procession came the imperial catafalque. It was an oblong structure with a roof, and was all draped in the most gorgeous silks and satins. It was borne aloft on a platform, which in turn was supported upon the shoulders of four stout stalwart men. Ropes were attached to the corners and fifty or sixty men hauled on them. All the time there was a loud babel of voices, each man seeming to act as manager of the whole concern. The progress was slow, and not more than two miles were covered in an hour.

The following night was the one set for the obsequies at the tomb. At nightfall we wound our way across the city three miles to the great east gate, which has stood solid and frowning for over 300 years and bids fair to stand 300 more. Out beyond this through the suburbs and then across the country by little footpaths till we came in sight of the houses of the soldiers and Juggers, which, altogether numbered 360. The hill for candles during these two nights was 350,000. The hillside was alive with campfires, servants were hurrying to and fro with the messages of their masters; peddlers and hawkers were there in abundance; and scores of temporary cockroaches supplied the hangerson and sightseers with food. It looked like some great convention of the Middle Ages, or the gathering of the clans for a military expedition.

The foreign guests, some sixty in number, were comfortably housed in dormitories arranged specially for them in foreign style, and late in the evening a sumptuous dinner of a dozen courses was served by the best caterers of Seoul. Many then retired to rest, while others strolled about the camp to watch the busy preparations, which were being made for the final obsequies, which were to take place at 3 in the morning. The catafalque rested under a splendid pavilion, and before it was piled on broad trenches the sacrificial food. This was of many kinds and arranged in many fanciful designs. It consisted for the most part of cakes of various shapes and colors, though cooked meats played an important part. We retired to rest about midnight, and after a couple of hours of fitful sleep, we were aroused by the cry, "The obsequies are about to commence." Hastily dressing, and swallowing a cup of hot coffee, we went out in the cold night air of November. Each in turn mounted the platform and bowed twice before the catafalque in honor of the dead Queen. The King and Crown Prince stood near by, but to one side, while this was done. Then while a low, mournful dirge was chanted the caasket was slowly drawn out along a raised passway to the litter on which it was to be carried up the steep mound to the tomb. It was followed by three professional mourners—women, whose profession was denoted by the immense

SIEVIEŠU DZĪVE MŪSDIENU KOREJĀ

Vēl šobrīd Korejā ir viens no augstākajiem dzimuma nevienlīdzības līmeņiem pasaulē.

19. gs beigās, kad Koreju apdraudēja ārvalstu vara, sievietēm sāka parādīties iespēja izlauzties no Džoson perioda stingrajiem noteikumiem, kurus regulēja konfūcisms. Pat negribot, bija jāpieņem sieviešu sociālā līdzdalība, ja tas uzskatīts par ieguldījumu nacionālā mērķa sasniegšanā. Neskatoties uz to, tā pat sievietes nepieciešamība iegūt izglītību tika uzskatīta par instrumentu kā veidot labas sievas un mātes, netika atzītas sieviešu cilvēktiesības uz izglītības iegūšanu.

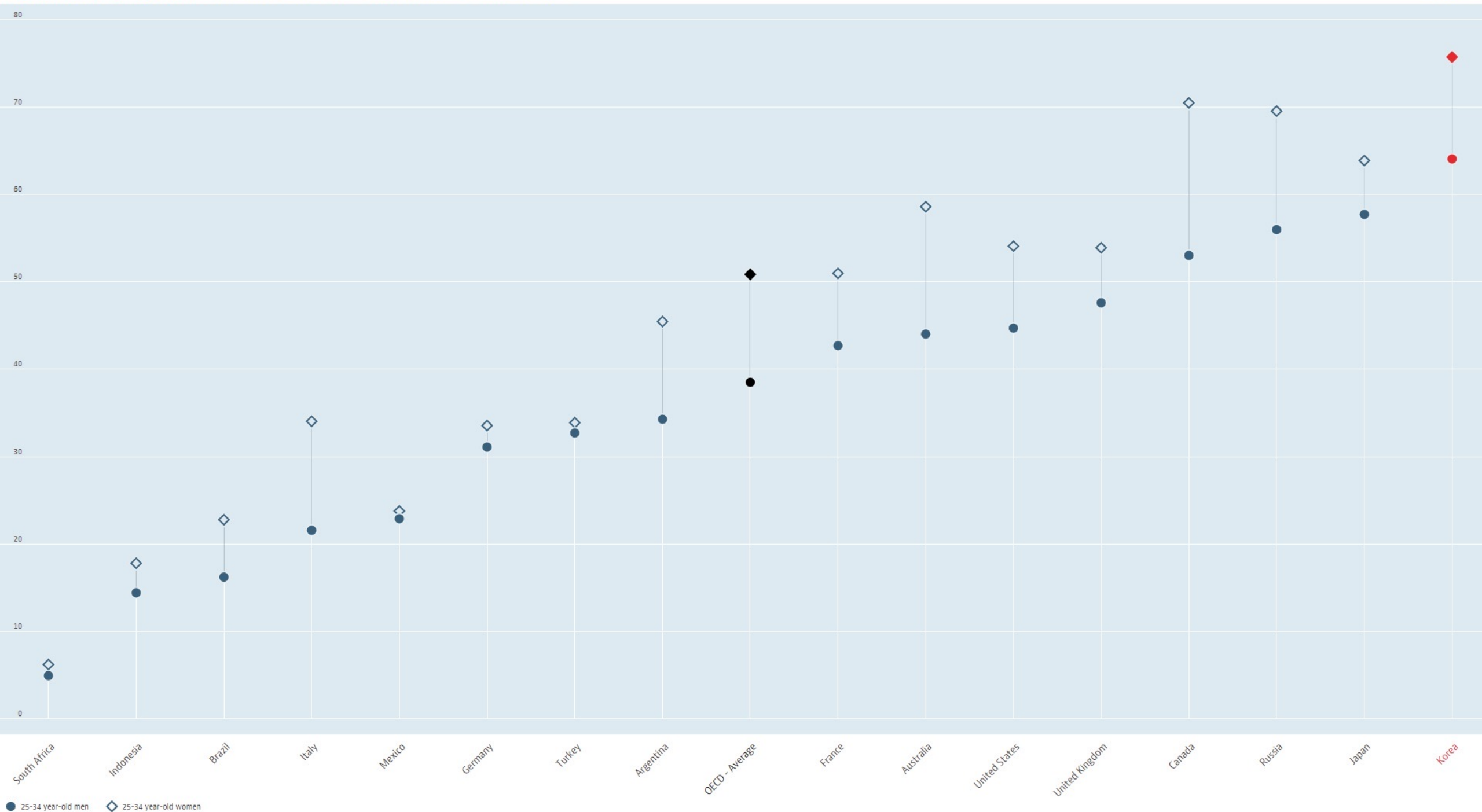
Sākot ar Japānas okupāciju, Koreja piedzīvoja vienu krīzi pēc otras, kā rezultātā cilvēktiesības tika upurētas nācijas attīstības un izaugsmes labā. Šī konteksta ietvaros bija viegli atmest sieviešu cilvēktiesības un saukt tās par «greznību». Tajā pat laikā, šie laiki pavēra sievietēm iespējas iesaistīties sociālajās aktivitātēs, kā arī attīstītāko nāciju modeļi deva pozitīvu stimulu sieviešu tiesībām.

Modernizācijas sākuma laikos, sievietes vairāk fokusējās nevis uz sieviešu tiesībām un vienlīdzību, bet uz iespēju iegūt izglītību, uzskatot, ka tas ir nepieciešams, lai iegūtu nācijas neatkarību. Bēlāk sievietes arī sāka iesaistīties dažādās citās sociālās un politiskās aktivitātēs.

Sieviešu vēlēšanu tiesības pirmo reizi tika iekļautas 1948. gada Konstitūcijā un primārā izglītība kļuva obligāta gan sievietēm gan vīriešiem. Sievietes arī ieguva tiesības uz īpašumu un vadīt automobiļus. Tomēr darba tirgus diskriminācija pret sievietēm padarīja sievietes, kas vēlas iegūt augstāko izglītību, par anomāliju. Arī šobrīd, lai gan sievietes nesaskarās ar diskrimināciju iestājoties universitātēs, diskriminācija darba tirgū ir gan tieša gan sistematizēta.

Lai gan šobrīd Korejā ir augstākais augstākās izglītības līmenis sievietēm vecumā no 25 līdz 34 gadiem (pēc 2018. gada datiem, 75.7% sieviešu, bet vīrieši šajā vecuma grupā 64.1%), no 149 valstīm Koreja ir 115 vietā nesenos ziņojumos par atšķirībām starp dzimumiem pasaulē. Viena no lielākajām problēmām ir nevienlīdzīgas algas un diskriminācija. Pēdējo gadu laikā vairumā tiek atklāti dažādi gadījumi, kad lielas kompānijas manipulē ar darba pieteikumu testu punktiem, lai darbā tiktu pieņemti vīrieši. Arī grupu intervijās sievietes saskarās ar diskrimināciju. Kamēr vīriešiem tiek uzdoti jautājumi, kas ir saistīti ar darbu, sievietēm tiek jautāts par viņu attiecību statusu un plāniem palikt stāvokli. Bieži tiek komentēts viņu izskats.

Neskatoties uz risku, kas sagaida, vairākas sievietes Korejā ir sākušas aktuāli runāt par sieviešu problēmām Korejas sabiedrībā. Pēdējo gadu laikā sievietes ir izveidojušas vairākas organizācijas, kas cenšas cīnīties ar tādām problēmām kā nelegālo slēpto kameru pornogrāfiju un vīriešu noteiktajiem skaistuma standartiem. Valdība ir spiesta sākt pievērst uzmanību šiem jautājumiem, bet diemžēl process ir pārāk lēns, lai gan tiek izveidoti dažādi jauni likumi, izmaiņas sabiedrībā ir mazas.

Kompānijas uzskata, ka sievietes traucē biznesu ņemot dzemdību atvaļinājumu, lai gan Korejas likums nosaka, ja sievietes tiek atlaistas dēļ precībām vai bērna dzemdēšanas var tikt piespriests cietumsods vai liela soda nauda. Pat tad, kad kompānijas tiek notiesātas par vainīgām un tiek sodītas, šāda diskriminācija daudz nemainās. Bieži vien sievietes baidās runāt par diskrimināciju ar kuru nākas saskarties, jo pastāv iespēja, ka tiks pazeminātas amatā, neskatoties uz to, ka ir likums kas aizliedz sodīt tos, kas runā par šādām problēmām.

Vēl mūsdienās Koreja ir valsts, kuras sabiedrību ietekmē konfūcisma principi, tāpēc ļoti daudzi uzskati un tas, kas no viņām tiek sagaidīts, nāk no konfūcisma. Sievietēm ir jābūt labām sievām un mātēm, kuru uzdevums ir «upurēt» sevi ģimenes labā. Uzsākot laulības dzīvi un dzemdējot bērnu, pašsaprotami ir tas, ka sievietei ir jāatsakās no savas karjeras, jāaudzina bērns, jāuztur kārtībā māja, jābaro vīrs un jāklausa vīra vecākus. Sabiedrība nosoda sievietes, kas nevēlas pakļauties šādai dzīvei tiek uzskatītas par «dumpinieci».

Lai gan mūsdienās likums nosaka, ka gan sievietēm gan vīriešiem ir tiesības iesniegt laulības šķiršanu, sociālās un ekonomiskās diskriminācijas dēļ, šķirto sieviešu dzīve ir grūtāka.

Viens no viediem, kā korejiski saukt savu sievu ir 집사람 (čibsaram), 집 nozīmē māja un 사람 nozīmē cilvēks. Bieži vien pēc precībām sievietes, vairs netiek sauktas vārdos un pēc dzemdībām viņas parasti tiek sauktas par sava bērna mammām (piem. Sanitas mamma), tāpēc bieži vien sievietēm liekas, ka tiek pazaudēta sievietes identitāte.

IETEKMĪGĀKĀS MŪSDIENU KOREJAS SIEVIETES

Ju Gvansun (유관순)

1902 - 1920

Viena no 1919. gada 1. marta Demokrātizācijas kustības organizatorēm.

Bija vispazīstamākā kustības dalībniece un vēlāk kļuva arī par Korejas cīņas par neatkarību simbolu.

1. marta kustība bija viena no pirmajām kustībām, kuras mērķis bija cīnīties pret Japānas okupācijas varu.

Sākotnēji demonstrācijas notika miermīlīgi, dalībnieku skaits ļoti ātri pieauga un Japānas policija nespēja demonstrācijas izbeigt, tāpēc iesaistīja armiju, kas beigās izvērtās ļoti nežēlīgi un vardarbīgi.

Šī 1. Marta kustība aizsāka demokrātijas kustību vilni Korejā.

1949. gadā 1. marts tika pasludināts par valsts svētkiem.

Seulā notiekošo demonstrāciju dēļ, 10. martā, Japānas vara aizslēda visas skolas, tāpēc Gvagsun atgriezās mājās, kur viņa aktīvi sāka nodarboties ar protestiem.

Savā dzimtajā pilsētā Gvangsun gāja no mājas uz māju un iedrošināja cilvēkus iesaistīties neatkarības kustībā, informēja cilvēkus par viņas demonstrāciju plāniem.

1. aprīlī, kopā ar 3000 demonstrētājiem Aune tirgū kiedza «Ilgu mūžu Korejas neatkarībai!» Pāris stundas ieradās Japānas armija, nogalināja 19 cilvēkus, tajā skaitā Gvangsun vecākus, un pašu apcietināja.

Japānas militārā policija piedāvāja vieglāku sodu, ja viņa atzīs savu vainu un atradīs pārējos protestu organizatorus. Arī pēc nežēlīgas mocīšanas, viņa atteicās sniegt jebkādu informāciju.

Gvangsun tika ieslodzīta uz 5. gadiem. Arī cietumā viņa turpināja aktīvi atbalstīt Neatkarības kustības, kā rezultātā viņa tika smagi sodīta un mocīta.

Kopā ar citiem ieslodzītajiem, 1920. gada 1. martā Gvangsun organizēja protestu, atzīmējot 1919. gada protestu gadadienu.

Gvangsun tika ieslodzīta atsevišķi izolētā kamerā. 1920. gada 28. septembrī viņa nomira iepriekš gūto traumu no spīdzināšanas dēļ.

« Pat ja mani nagi ir nomaukti, mans deguns un ausis norautas un manas kājas un rokas sadragātas, šīs fiziskās sāpes nav salīdzināmas ar manas nācijas zaudēšanas sāpēm (...) Mana vienīgā nožēla ir tas, ka nespēju darīt vairāk nekā tikai veltīt savu dzīvību savai valstij.»

Bija kā kandidāte, lai tiktu attēlota uz 50000 vonu banknotes.

I Tejong (이태영)

1914- 1998

Pirmā Korejas advokāte, kas bija sieviete.

Korejas pirmā juridiskās palīdzības centra dibinātāja.

Visu dzīvi cīnījās par sieviešu tiesībām.

Parasti vecāki meitām mācīja kā strādāt, bet Tejong vecāki uzskatīja, ka meitenēm ir jāmacās un sūtīja viņu skolā. Ieguva bakalaura grādu sieviešu universitātē.

Tejong dzīvoja patriarhālā sabiedrībā.

Publicējusi vairākas grāmatas, kas saistītas ar sieviešu problēmām.

Tejong gribēja kļūt par advokāti, bet 1940. gados viņas vīru ieslodzīja Japānas Koloniālā valdība. Tejong nācās nodarboties ar šūšanu, strādāt par skolotāju un radio dziedātāju, lai uzturētu ģimeni.

Pēc kara viņa turpināja mācības un bija pirmā sieviete, kas iestājās Seulas Nacionālajā Universitātē, iegūstot juridisko grādu.

1952. gadā viņa kļuva par pirmo sievieti, kas nokārtoja Valsts Tiesas eksāmenu.

1957. gadā viņa atvēra Sieviešu juridisko konsultāciju centru, kas sniedza konsultācijas nabadzīgām sievietēm.

1977. gadā tāpēc, ka tika uzskatīta par prezidenta ienaidnieci, jo viņas politiskie uzskati atšķīrās, Tejong tika ieslodzīta un viņai tika atņemta politiskā brīvība un automātiski tika atņemtas tiesības strādāt par advokāti.

Ir saņēmusi *Ramon Magsaysay* apbalvojumu (tautā tiek saukta par Āzijas Miera balvu) 1975. gadā, 1978. gadā saņēma apbalvojumu no Starptautiskās Juridiskās Palīdzības asociācijas (*International Legal Aid Association*). 1984. gadā Miera Metodiķu (*Methodist Peace*) apbalvojumu.

I Sojon (이소연) dz.1978

Ir astronaute un biotehnoloģe, kas ne tikai ir pirmā sieviete no Korejas, kas devās kosmosā, bet arī pirmais cilvēks no Korejas, kas devās kosmosā.

Ieguva bakalaura un maģistra grādu KAIST (*Korea Advanced Institute of Science and Technology*), spmācību, kuras notika Krievijā dēļ, nespēja pabeigt doktora grādu. Studējot KAIST, viņas kursā bija tikai divas meitenes, pašā skolā arī nebija tualetes sievietēm.

2010. gadā iestājās Kalifornijas Universitātes Haas Biznesa skolas maģistra programmā.

2015. gadā bija indženierfizikas profesore kādā Vašingtonas koledžā.

2006. gadā caur Korejas Astronautu Programmu, Sojon tika izvēlēta kā viena no diviem finālistiem 2008. gada Sojuz misijai uz Starptautisko kosmisko staciju. Uz šo programmu pieteicās aptuveni 36000 dalībnieku. Sojon nemaz nevēlējās būt astronaute, bet pieteicās programmai, jo «Kāpēc gan nē?» «Es domāju, ka labākajā gadījumā bušu top 300, un tas jau būtu lielisks papildinājums manam resume.» tikai tad, kad viņa tikai top 36 viņa paziņoja savai ģimenei, ka ir pieteikusies šajā programmā.

Ko San bija izvēlēts kā primārais kandidāts, bet I Sojon bija rezerves variants, 2007. gadā Korejas Zinātnes Ministrija izvēlējās San, kā kandidātu, kas dosies misijā, pamatojoties uz Krievijā veikto testu rezultātiem. 2008. gadā šis lēmums tika mainīts, Krievijas Federācijas Kosmosa Aģentūra pieprasīja izmaiņas, jo San Krievijā divreiz pārkāpa slepenās informācijas uzturēšanas drošības protokolu.

2008. gada 8. aprīlī, Sojon ar diviem Krievijas astronautiem devās kosmosā uz Sojuz TMA-12 kuģa klāja.

Viņa ir trešā sieviete pasaulē, kas bija Kosmosa lidojuma dalībniecē, kas ir termins ko izmanto priekš cilvēkiem, kas ir kosmiskā lidojuma dalībnieki, bet nav profesionāli astronauti. Kā arī viņa ir pirmais cilvēks, kas devies kosmosā pirms 30 gadu vecuma.

Lidojums uz Starptautisko kosmisko staciju bija grūts un bija grūti pierast pie dzīvošanas apstākļiem. Tāpēc, ka viņa vēl bija jauna, viņas mugura bija daudz fleksiblāka un kosmosā uzreiz viņa paaugās par 3 cm, kas izraisīja lielas muguras sāpes. Viņas seja uzbrieda un viņa cieta no galvassāpēm un nelabas dūšas.

«Man tika iedoti 18 eksperimenti, kas jāizpilda Starptautiskajā kosmiskajā stacijā 10 dienu laikā. Tas ir daudz. Visi man teica, ka man nav viņi visi jāpabeidz, ka neviens no manis to negaida. Bet es zināju, ka mani visi vēro, tāpēc es atteicos no miega un ēdienreizēm, lai viņus visus paveiktu.»

«Kosmosā tev nevienu brīdi neapnīk skatīties uz zemi, tā izskatās tieši tā pat kā *Google Earth*, tikai dzīva. Es vienmēr aizturot elpu meklēju savu valsti. Ir nepieciešamas tikai 90 minūtes lai apmestu loku ap zemeslodi un tikai pāris sekundes, lai redzētu Koreju. Tas tev liek justies ļoti mazam. (..) »

Pēc atgriešanās uz zemes, viņa uzreiz tika nogādāta slimnīcā, viņas muguras problēmu dēļ.

Viņa turpināja darbību pētniecībā uz zemes, kā arī sniedza runas, lai iedvesmotu jauniešus. 2014. gadā viņa atkāpās no amata Korejas kosmosa programmā.

«Bērnībā es nevarēju iedomāties, ka kļūšu par astronauti. Mamma nepabeidza vidusskolu, vecmamma nemācēja lasīt un rakstīt. Viņa uzauga Korejas kara laikos, kad sievietēm nebija ļauts būt izglītotām. Un 30 gadus vēlāk es kļuvu par pirmo Korejas astronautu kosmosā. 60 gadu laikā, Korejas sieviešu vēsture ir pilnībā izmainījusies un es ar to ļoti lepojos.»

지상

우주 7일

Bak Gunhje (박근혜) dz. 1952

Pirmā Dienvidkorejas prezidente (2013- 2017) un konservatīvās partijas līdere. Viņa arī bija pirmā prezidente, kas dzimusi laikā pēc Korejas neatkarības.

Ir Korejas prezidenta Bak Čonghvi (1963 – 1979) meita. Bak Čonghvi prezidentūra beidzās ar viņa slepkavību 1979. gadā. Tāpēc, ka tēvs aktīvi iesaistījās politikā vēl pirms kļūšanas par prezidentu, Gunje uzauga Zilajā Namā, kas ir prezidenta rezidence Korejā.

1974. gadā absolvēja universitāti, elektroinženiera bakalaura grādu. Ieguvusi doktora grādus dažādās universitātēs 1987, 2008, 2010, 2014. gadā.

Pēc savas mātes nāves 1974. gadā, kura tika nogalināta, Gunhje tika uzskatīta par Valsts pirmo lēdiju. Slepkavu mērķis bija Bak Čonghvi.

Žurnāls *Forbes* 2013 un 2014. gadā ir atzinis viņu par ietekmīgāko sievieti Austrumāzijā. Un ir parādījusies pasaulē ietekmīgāko sieviešu Top 100 2015 un 2016. gadā.

Laikā no 1998. līdz 2012. gadam viņa bija Dienvidkorejas parlamentā Nacionālajā asamblejā.

No 2004. līdz 2006. gadam viņa divreiz ieņēma savas partijas priekšsēdētāja amatu. Viņas vadībā partija guva nozīmīgus ieguvumus vēlēšanās, kad izredzes bija mazas, 2004. gada vispārējās vēlēšanās. Ieguva iesauku «Vēlēšanu Karaliene».

2012. gada augustā viņas partija izvirzīja viņu prezidenta vēlēšanām. Viņas galvenais pretinieks bija Mun Džein (Dienvidkorejas prezidents no 2007. gada.)

Kandidējot, Gunhje izmantoja sava tēva saukli «Dzīvosim labi», solot atgriezt augstu ekonomiskās izaugsmes līmeni, kāds bija, kad viņas tēvs bija pie varas. Viņa arī publiski atvainojās visiem, kas bija cietuši zem viņas tēva režīma.

2013. gada februārī kļuva par pirmo sievieti kā Dienvidkorejas prezidentu. Viņas vīzija bija «Jauna cerību un prieka ēra.»

Viņas administrācijas galvenie mērķi bija:

1. Uz radošumu orientēta izglītība un kultūras bagātināšana
2. Uz darba vietām balstīta radošā ekonomika
3. Pielāgota nodarbinātība un labklājība
4. Spēcīgi drošības pasākumi, lai saglabātu mieru uz Korejas pussalas
5. Droša un vienota sabiedrība

Vēl vien no viņas mērķiem bija izskaust «4 ļaunumus» no sabiedrības seksuālo vardarbību, vardarbību ģimenē, vardarbību skolās un nedrošu pārtiku. Statistika norādīja, ka vardarbības līmenis valstī pēdējo gadu laikā bija paaugstinājies.

Lai sasniegtu šos mērķus, viņa veica radikālas izmaiņas, ieskaitot Zilā Nama pārstrukturēšanu. Aktīvi iesaistījās dažādos ārpolitikas jautājumos, organizējot un piedaloties tikšanās ar Amerikas, Krievijas, Ķīnas, u.c. prezidentiem. 2016. gadā viņa kļuva par pirmo Korejas prezidenti, kura ir devusies vizītē uz Irānu.

Ar pirmajām grūtībām Gunhje saskarās 2014. gadā pēc Sewol kuģa nogrimšanas. 300 cilvēki gāja bojā. Tauta vainoja valdību par tās nespēju reaģēt un glābt pasažierus. Lielākā pasažieru daļa bija vidusskolēni, kas devās skolas ekskursijā. Tā bija lielākā katastrofa kopš 1995. gada, kad sabruka kāds lielveikals.

Prezidentes Bak valdība dažādos veidos valdīja pār plašsaziņas līdzekļiem. Veidojot biznesa saites ar plašsaziņu līdzekļu vadītājiem, kā arī izveidoja komisiju, lai nedotu mieru un sauktu pie atbildības sociālo mediju kritiķus un Čve Sunšil vārds tika pilnībā slēpts no publiskiem ierakstiem, izmantojot dažādus līdzekļus.

2016. gadā sākās liels politiskais skandāls, kurā bija iesaistīta Gunhje un viņas sena draudzene Čve Sunšil, kura bija kādas šamanistiskā kulta vadītājas meita. Kāds reportieris izveidoja rakstu, atklājot visus nelegālos notikumus, bet viņa kompānija šo rakstu izņēma. Vēlāk arī citi sāka rakstīt par šo problēmu. Parādījās ziņas, ka Sunšil ir viņas statusam nepiemērota piekļuve un ietekme un Prezidenti Bak. Viņai tika dotas ziņas par prezidentes dienas gaidu, runām, personiskajām tikšanās un klasificēta informācija par slepenām tikšanās ar Ziemeļkoreju. Tika spekulēts, ka Sunšil arī ietekmēja prezidentes lēmumus, kas bija gan personiski gan saistīti ar valsts lietām. Sunšil arī tika apsūdzēta par kukuļošanu, nelegālu varas ļaunprātīgu izmantošanu un klasificētu dokumentu nopludināšanu. Prezidente tika apsūdzēta par naudas izspiešanu no bagātajām Korejas ģimenēm, lai atbalstītu Sunšil vadītus fondus, kā arī spieda kompānijām nolīgt darbiniekus uz negodīgiem noteikumiem, deva kukuļus, u.c.

Ar 2016. gada oktobri sākās «Sveces gaismas revolūcija». Cilvēki sāka protestēt, lai prezidente atkāpjas no sava amata. 29. oktobrī protestam bija 20 000 dalībnieki, 28. novembrī 1.9 miljoni. 3. decembrī 2.3 miljoni. Protesti ilga līdz 2017. gada martam, kad Konstitucionālā tiesa atņēma viņai varu 10. martā.

2017. gada 31. martā viņa tika ieslodzīta un 2018. gadā no 18 apsūdzībām tika atzīta par vainīgu 16. Tika noteikts cietumsods uz 24. gadiem un vairāk nekā 16 miljonu U.S. dolāru naudassods.

The impeachment of Park Geun-hye

FATHER:
Park Chung-Hee

3rd president of South Korea, assassinated in 1979.

DAUGHTER

Park Geun-hye
Impeached president

Lee Jae-yong

Samsung chief; accused of pledging bribes worth millions of dollars to companies backed by Choi to cement his control of the conglomerate. Sponsored Chung's equestrian career.

CLOSE AIDE TO CHUNG HEE:
Choi Tae-min

Close to Park during and after her father's presidency.

DAUGHTER

Choi Soon-sil

Close friend of president and daughter of Choi Tae-min. Allegedly used her closeness to interfere with state matter.

DAUGHTER

Chung Yoo-ra

Allegedly admitted to a prestigious university without proper qualifications.

BRIBED

ALJAZEERA

Source: Reuters

Izmantotā literatūra.

Best Female Poet in Korean Literature, Hwang Jini Pieejams:

http://world.kbs.co.kr/service/contents_view.htm?lang=e&menu_cate=history&id=&board_seq=59992&page=0 [skatīts: 20.09.2019]

Connor, M. «FAMOUS KOREANS: SIX PORTRAITS.» *EDUCATION ABOUT ASIA. Volume 6, Number 2. Fall 2001.* Pieejams:

<http://aas2.asian-studies.org/EAA/EAA-Archives/6/2/421.pdf> [skatīts: 05.11.2019]

D. Bannon *Sijo of Korean Kisaeng* Pieejams: https://c66d8481-a-62cb3a1a-s-sites.googlegroups.com/site/atakoreanlanguagedivision/kld-newsletter/Hangul%20Herald%20Fall%202008.pdf?attachauth=ANoY7cr5ScB0IHLR6mgdag_-Ugbqk4wPljiyNGD8WRJTRCE5PZji_DkSEsd7R8GOBz4-zzbkRvWyT6Op2hwRDsrA-IeS96z-akI9F8dmXe4qZKQjmWiirOLC6VlvCi-s8OacSBgHnrWtPDmW1XxnKczp18gxImIurTIM1SxrfynE1RRXbKtBL7LoHOnMeBaeGhD27j3Q9G48oHZezPD0ADIPfwgriUKMPtkPasl9o01gJRHoA8gIJhpagZdCgBc7krnsaWftj8zs4sQKxTt8MLDk4xhxQn7_rw%3D%3D&attredirects=0 [skatīts: 20.09.2019]

Education attainment - Population with tertiary education - OECD Data. Pieejams: <https://data.oecd.org/eduatt/population-with-tertiary-education.htm>. [skatīts: 12.12.2019]

Eckert, Carter J. *Park Chung Hee and Modern Korea the Roots of Militarism 1866-1945.* The Belknap Press of Harvard University Press, 2016. p. 11-12

Esaungom. (2009, August 28). 이소연 귀환 이모 저모. Pieejams: <http://egloos.zum.com/esaungom/v/3970023>. [skatīts: 15.11.2019]

Hermesauto. “Public Toilets in South Korea to Be Monitored to Crack down on Spycam Porn.” *The Straits Times*, 7 Aug. 2018, Pieejams: <https://www.straitstimes.com/asia/east-asia/public-toilets-in-south-korea-to-be-monitored-to-crack-down-on-spycam-porn>. [skatīts: 05.01.2020]

Han Hee-sook. Women's Life during the Chosŏn Dynasty International Journal of Korean History(Vol.6, Dec.2004) Pieejams: https://ijkh.khistory.org/upload/pdf/6_05.pdf [skatīts: 20.09.2019]

History Uncaged. (2016, May 7). Queen Min. Pieejams: <http://www.historyuncaged.com/asian/min>. [skatīts: 18.10.2019]

Jeong, S. (2019, February 2). *South Korean women struggling to get hired by companies that only want men*. Pieejams: <https://edition.cnn.com/2019/01/31/asia/south-korea-hiring-discrimination-intl/index.html>. [skatīts: 10.12.2019]

Johnsrud, Linda K. "Korean Academic Women: Multiple Roles, Multiple Challenges." Higher Education, vol. 30, no. 1, 1995, pp. 17–35., doi:10.1007/bf01384051.

Kang, I. (2018, March 29). *Overlooked No More: Yu Gwan-sun, a Korean Independence Activist Who Defied Japanese Rule*. Pieejams: <https://www.nytimes.com/2018/03/28/obituaries/overlooked-yu-gwan-sun.html>. [skatīts: 20.11.2019]

Kin, Chee. "South Korean Ferry Disaster: 250 Students Who Tragically Died Would Have Graduated This 2019." WORLD OF BUZZ, 19 Dec. 2019, Pieejams: <https://www.worldofbuzz.com/south-korean-ferry-disaster-250-students-who-tragically-died-would-have-graduated-this-2019/>. [skatīts: 05.01.2020]

Lee, Claire. "Marriage Losing Appeal for Korean Women." The Korea Herald, The Korea Herald, 19 July 2016, Pieejams: <http://www.koreaherald.com/view.php?ud=20160719000872>. [skatīts: 10.01.2020]

Malcolm, A. H. (1977, September 4). *Pioneer Woman Runs Seoul Legal Aid Unit*. Pieejams: <https://www.nytimes.com/1977/09/04/archives/pioneer-woman-runs-seoul-legal-aid-unit.html>. [skatīts: 29.09.2019]

Miau, K. (2016, December 5). *Changing Women Gender Roles in South Korea*. Pieejams: <https://medium.com/@karenamiau/changing-women-gender-roles-in-south-korea-250457a45cc0>. [skatīts: 07.01.2020]

Miyazawa, S., Ji, W., Fukurai, H., Chan, K.-W., & Vanhullebusch, M. (2015). *East Asias renewed respect for the rule of law in the 21st century the future of legal and judicial landscapes in East Asia*. Leiden: Brill Nijhoff..

Morgan, R. (1996). *Sisterhood is global: the international womens movement anthology*. New York: Feminist Press. p. 403–.

Nahm, Andrew C. *Korea: Tradition Et Transformation ; a History to Korean People*. Hollym, 1996. p. 144 – 222

News, RTE "Hundreds of Couples Livestreamed in S Korean Motels." RTE.ie, RTE, 21 Mar. 2019, Pieejams: <https://www.rte.ie/news/asia/2019/0321/1037667-south-korea-spycam/> [skatīts: 05.01.2020]

“Park Geun-Hye and the Friendship behind S Korea's Presidential Crisis.” BBC News, BBC, 31 Oct. 2016, Pieejams: <https://www.bbc.com/news/world-asia-37820112>. [skatīts: 05.01.2020]

Pilwha, Chang. “Women's Studies in Korea.” *Women's Studies Quarterly*, vol. 24, no. 1/2, 1996, p. 317–326. JSTOR, www.jstor.org/stable/40004535 [skatīts: 31.10.2019]

Schechter, A. (2018, April 10). Yi So-Yeon, S. Korea's first astronaut, who didn't mean to be one at all. Pieejams: <https://www.haaretz.com/yi-so-yeon-the-chance-astronaut-1.5294761>. [skatīts: 12.11.2019]

Schultz, U., & Shaw, G. (2003). *Women in the worlds legal professions*. Oxford: Hart. pp. 452–.

Seth, Michael J. *A Concise History of Premodern Korean Volume 1*. 2nd ed., Rowman Et Littlefield, 2016. p. 135 - 230

Seth, Michael J. *A Concise History of Modern Korea: from the Late Nineteenth Century to the Present*. 2nd ed., Rowman & Littlefield, 2016. p. 51 – 53

Szczepanski, K. (2019, May 16). *Biography of Queen Min, Korean Empress*. Pieejams: <https://www.thoughtco.com/queen-min-of-joseon-korea-195721>. [skatīts: 20.10.2019]

Soyeon-Yi. (1970, July 23). Pieejams: <https://rocket-women.com/tag/soyeon-yi/>. [skatīts: 12.11.2019]

Rudolph, H. W. (2018, March 16). *Get That Life: How I Became Korea's First Woman Astronaut*. Pieejams: <https://www.cosmopolitan.com/career/interviews/a51443/soyeon-yi-get-that-life-koreas-first-woman-astronaut/> [skatīts: 12.10.2019]

The National. (2014, November 24). *Tortured Korean heroine haunts pages of Asia's history*. Pieejams: <https://www.thenational.ae/world/tortured-korean-heroine-haunts-pages-of-asia-s-history-1.283296>. [skatīts: 18.09.2019]

Yu Gwan-sun, the Indefatigable Independence Fighter. (2012, March 1). Pieejams: https://web.archive.org/web/20160806133437/http://world.kbs.co.kr/english/archive/program/program_koreanstory.htm?no=37522 [skatīts: 20.11.2019]

기사출력서비스. (n.d.). Pieejams: http://cosinkorea.mediaon.co.kr/news/article_print.html?no=21850 [skatīts: 12.11.2019]

김동렬. (2016, December 19). *시사 리트윗 - 명성황후 진짜얼굴*. Pieejams: <http://gujoron.com/xr/790299>. [skatīts: 18.09.2019]

류관순 유관순 성이 헛갈리시죠? (2014, March 1). Pieejams:

<https://m.blog.naver.com/PostView.nhn?blogId=mcmc1225&logNo=20206088674&proxyReferer=https://www.google.com/> [skatits: 20.09.2019]

명성황후 시해와 겁탈까지한 우범선, '씨 없는 수박' 우장춘 박사의 아버지였다. (2015, March 7). Pieejams:

<http://blog.naver.com/PostView.nhn?blogId=kjnam99&logNo=220408913307&parentCategoryNo=&categoryNo=&viewDate=&isShowPopularPosts=true&from=search>. [skatits: 20.11.2019]

세계 여성의 날... 이태영 변호사, 구글 선정 '13인 여성'에. (2017, March 8). Pieejams:

<https://m.lawtimes.co.kr/Content/Article?serial=108566>. [skatits: 28.09.2019]

유관순(柳寬順) 열사 기념관에 다시 가보다. (2012, March 11). Pieejams: http://m.blog.daum.net/domountain/17949191?np_nil_b=2. [skatits: 15.12.2019]

[애국 열사 유관순- 기록, 폄하 논란과 소회] '유관순은 친일파가 만든 영웅' 발언 교수, 유관순기념사업회에 사과문 보내
류관순, 한민족의 영원한 잔다르크 3.1 독립만세 운동 '유관순 조작' 파문과 진실은? 유관순 열사 조카며느리의 울분 일본도
가르치는 유관순, 우리는?? 류관순→유관순 열사로 바꿈. (2015, March 2).

Pieejams: <https://m.blog.naver.com/PostView.nhn?blogId=crenche&logNo=220288298561&proxyReferer=https://www.google.com/>. [skatits: 15.12.2019]

한국 근대사 희귀 사진 공개, 명성황후 국장 모습까지... 미발견 사진 358장 공개. (2014, December 9). Pieejams:

<http://www.etoday.co.kr/news/view/1034999> [skatits: 20.10.2019]

한국 최초의 여성 변호사 이태영박사. (2013, August 9). Pieejams:

http://www.chyunglee.com/bbs/board.php?bo_table=leety_board2&wr_id=2&page=. [skatits: 5.12.2019]